

60 jaar Israël: De landsbelofte (deel 9)

Ton Stier

In dit artikel van de serie 60 jaar Israël, opnieuw aandacht voor de landsbelofte, maar nu vooral vanuit Bijbels perspectief belicht.

De God der heerlijkheid

In Genesis 12 lezen we over de roeping van Abraham met de daaraan verbonden belofte van zowel een nageslacht als een land. Eerst ontvangt Abraham de nog vage aanduiding van ‘een land dat Ik u wijzen zal’ (vers 1), maar bij aankomst wordt de belofte klip en klaar: “Zo verscheen de HEERE aan Abram, en zeide: aan uw zaad zal Ik dit land geven” (vers 7). Een niet onbelangrijk detail daarbij is dat de HEERE aan Abraham zichtbaar verscheen. Een bijzonderheid die ook Stefanus niet ontging toen hij zijn volksgenoten eraan herinnerde dat “de God der heerlijkheid verscheen aan onze vader Abraham”¹ (Hand. 7:2). De vraag is dan natuurlijk: Wie is die God der heerlijkheid? Zowel Paulus als Jacobus noemen de Heere Jezus ‘de Heere der heerlijkheid’ (1 Kor. 2:8; Jac. 2:1) en in Kolossenzen 1:27 noemt Paulus Hem: ‘de Hoop der heerlijkheid’. Dat Christus aan Abraham verscheen, blijkt ook duidelijk uit de woorden van de Heere Jezus: “Uw vader Abraham heeft zich erop verheugd mijn dag te zien en hij heeft die gezien en zich verblijd”² (Joh. 8:56). Daarbij komt dat Christus de enige wettige Erfgenaam van de beloften aan Abraham is, inclusief de landsbelofte. Daarover merkt Paulus op in zijn brief aan de Galaten: “Nu werden aan Abraham de beloften gedaan en aan zijn zaad. Hij zegt niet: en aan zijn zaden, in het meervoud, maar in het enkelvoud: en aan uw zaad, dat wil zeggen: aan Christus” (3:16).

Op Gods tijd

Hoewel Abraham in Genesis 13:15 de landsbelofte opnieuw ontving - “Want al dit land, dat gij ziet, zal Ik u geven, en aan uw zaad, tot in eeuwigheid” - vond de vervulling ervan pas plaats *na* de slavernij in Egypte. In Genesis 15 voorzegt de Heere namelijk aan Abraham: “Weet voorzeker, dat uw nakomelingen vreemdelingen zullen zijn in een

land, dat het hunne niet is, en dat zij hen dienen zullen, en dat die hen zullen verdrukken, vierhonderd jaar. Het vierde geslacht echter zal hierheen wederkeren, *want eerder is de maat van de ongerechtigheid der Amorieten niet vol*” (vers 13 en 16).

Aan de inbezitneming van het land, werd dus nog een andere belangrijke factor toegevoegd: Gods oordeel over de Amorieten.

We hebben ons wellicht afgevraagd waarom Israël die Kanaänitische volkeren genadeloos moest uitroeien. Was dat alleen maar om Israël het beloofde territorium ter beschikking te stellen? Nee, de zonde van die volken was zo groot dat zij naar alle waarschijnlijkheid een bedreiging vormden voor het hele menselijke ras. De verspieders troffen er namelijk dezelfde demonische gedrochten aan, die de aanleiding tot de zondvloed waren (vgl. Gen. 6:1-4 met Num. 13:33)³.

Zonder geloof geen toegang

Maar aan de landsbelofte is ook een belangrijke voorwaarde verbonden. Want, kon Israël zondermeer de Jordaan oversteken om het land in bezit te nemen? Het antwoord is zowel ‘ja’ als ‘nee’. Als zij, zoals Jozua en Kaleb, op de Heere hadden vertrouwd, was het antwoord ‘ja’. Maar de reuzen boezemden meer ontzag in dan de almacht van God, Die toch het volk met een krachtige arm uit Egypte had verlost. Het gevolg was dat een hele generatie de toegang tot het land werd ontzegd. Zelfs Mozes, met wie de Heere als vriend van aangezicht tot aangezicht gesproken had, mocht door zijn zonde het beloofde land niet binnentrekken. Overigens heeft deze geschiedenis niet alleen historische betekenis. In de toekomst zal de Heere op gelijke wijze en onder dezelfde voorwaarde het land in bezit geven. “Want Ik zal u uit de volken voeren, en u vergaderen uit de landen, waarin gij verstrooid zijt, door een sterke hand, en door een uitgestrekte arm, en door een uitgegoten grimmigheid. Daartoe zal Ik u brengen in de woestijn der volken, en Ik zal met u aldaar richten, aangezicht aan aangezicht; zoals Ik gericht heb met uw vaderen in de woestijn van Egypteland, alzo zal Ik met u richten, spreekt de Heere HEERE. En Ik zal u onder de roede doen doorgaan, en Ik zal u brengen onder de band des verbonds. Daartoe zal Ik, die rebelleren, en die tegen Mij overtreden, uit u uitzuiveren; Ik zal hen uit het land van hun vreemdelingschappen uitvoeren, *en zij zullen in het land Israëls niet weerkomen*, en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben” (Ezech. 20:34-38).

Op voorwaarde van een goed beheer

Tenslotte is er nog de voorwaarde van goed landsbeheer. De Heere waarschuwt: “Gij echter zult Mijn inzetten en Mijn verordeningen in acht nemen en geen van deze gruwelen doen ... *opdat het land u niet uitspuwe*, wanneer gij het verontreinigt, zoals het uitgespuwd heeft het volk, dat vóór u was” (Lev. 18:26-28 NBG).

Elk zevende jaar moest het land een sabbatsrust krijgen en elk 50ste jaar moest het weer onder beheer komen van degene aan wie het oorspronkelijk was toegewezen, met de uitdrukkelijke mededeling: “*want het land is van Mij*, en gij zijt vreemdelingen en bijwoners bij Mij” (Lev. 25:23 NBG). Overtreding van het sabbatsgebod leidde tot 70 jaar ballingschap in Babel. Israël had namelijk 70 keer (dus gedurende 70 x 7 jaar = 490 jaar) dit gebod overtreden (vgl. 2 Kron. 36:21; Jer. 25:11; 29:10).

Erfgenaam en erfenis

In feite heeft Israël het aan Abraham beloofde territorium “van de rivier van Egypte tot de grote rivier, de rivier de Eufraat” (Gen. 15:18) zelfs onder de regering van Salomo nooit volledig in bezit gehad. Maar Gods beloften falen nooit! Als de Erfgenaam (de God der heerlijkheid) terugkeert, zal de erfenis ten deel vallen aan de erfgenamen. Vandaar dat Petrus waarschuwt: “Mozes toch heeft gezegd: De Here God zal u een profeet doen opstaan uit uw broeders, gelijk mij: naar hem zult gij horen in alles wat hij tot u spreken zal; en het zal geschieden, dat alle ziel, die naar deze profeet niet hoort, uit het volk zal worden uitgeroeid (Hand. 3:22-23 NBG). Maar voor de gelovigen geldt: “En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad, en naar de belofte erfgenenamen” (Gal. 3:29).

Voetnoten:

1. Stefanus verwijst naar een nog vroegere ontmoeting tussen de Heere en Abraham, namelijk nog voordat hij in Haran aankwam.
2. De dag waarop de Heere Jezus in heerlijkheid zal verschijnen.
3. Let ook op de verwijzing van de Heere Jezus naar ‘de dagen van Noach’, die zich kennelijk zullen herhalen (vgl. Matt. 24:37 en Opb. 14:18-20)